

NORDRE LAND KOMMUNE

MØTEINNKALLING FOR NORDRE LAND UNGDOMSRÅD

TID: 12.05.2009 kl. 12.00

STED: FORMANNSKAPSSALEN

Eventuelle forfall meldes på telefon 61 11 60 46

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

FULLSTENDIG SAKSLISTE:

Sak nr. Innhold:

12/09

ORIENTERINGER

13/09

TILSKUDD TIL UNGDOMSRETTEDE TILTAK

14/09

KOMMUNEPLAN - VALG AV REPRESENTANT TIL REFERANSEGRUPPA

15/09

STEMMERETT FOR 16- ÅRINGER - UTTALELSE FRA UNGDOMSRÅDET

16/09

TEMA TIL DISKUSJON

ÅPEN POST

NORDRE LAND KOMMUNE, den 8.mai 2009

.....
Magnus Nygård
leder

NORDRE LAND KOMMUNE

SAK NR.: 12/09

Utvalg: Nordre Land Ungdomsråd

Lnr.: 3099/09

Arkivsaksnr.: 09/924

Arkivnøkkel.: 033

Møtedato: 12.05.2009

Saksbeh.: Svein Ladehaug

Styre/råd/utvalg:

Nordre Land Ungdomsråd

Møtedato:

12.05.2009

Sak nr.:

12/09

Saksbehandler: SVL

Utskrift til:

ORIENTERINGER

- Utearealene ved skolene på Dokka og i Torpa
- Referat fra Ungdommens fylkesting
- Skoleutbygging
- Kommunens økonomiske situasjon

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde Ungdomsrådet til å fatte slikt vedtak:

Orienteringene tas til etterretning.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 5.mai 2009

Aage Sandlie
Kommunalsjef

Svein Ladehaug

NORDRE LAND KOMMUNE

SAK NR.: 13/09

Utvalg: Nordre Land Ungdomsråd

Lnr.: 3101/09

Arkivsaksnr.: 09/99

Arkivnøkkel.: 223 C1

Møtedato: 12.05.2009

Saksbeh.: Svein Ladehaug

Styre/råd/utvalg:	Møtedato:	Sak nr.:
Nordre Land Ungdomsråd	22.01.2009	4/09
Nordre Land Ungdomsråd	12.05.2009	13/09

Saksbehandler: SVL

Utskrift til:

- Søkerne
- Økonomiavdelingen
- Revisjonen
- Administrasjonen for oppfølging

TILSKUDD TIL UNGDOMSRETTEDE TILTAK

Sammendrag:

Rådmannen viser til 8 mottatte søknader om tilskudd til ungdomsrettede tiltak, og legger saken fram for Ungdomsrådet uten forslag til fordeling.

Vedlegg:

Søknad om tilskudd fra:

1. Parken Ungdomsklubb
2. Framsteg Ungdomslag
3. Torpa Ski
4. NMK Fluberg, MC-gruppa
5. Nordsinni Sportsklubb
6. Torpa Skolekorps
7. Nordsinni Ungdomslag
8. Teaterverksted 2009

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

UR-sak 4/09 Ungdomsrettede tiltak – utlysning av tilskudd 2009.

Saksopplysninger:

Ungdomsrådet har kr. 88.000,- til disposisjon for budsjettåret 2009, fordelt med kr. 51.000,- til fordeling og kr. 37.000,- til møtegodtgjørelse, bevertning, annonsering og kurs. I tillegg disponerer Ungdomsrådet kr. 19.000,- i ubrukte midler fra tidligere år.

Til formålet ”ungdomsrettede tiltak” disponerer m.a.o. Ungdomsrådet kr. 70.000,- i 2009.

Som vedtatt i UR-sak 4/09 ble tilskuddsordningen bekjentgjort i kulturkalenderen for mars, med søknadsfrist 1. april 2009.

På vegne av Ungdomsrådet har administrasjonen mottatt 8 søknader om tilskudd til ungdomsrettede tiltak:

Nr.	Søker	Formål	Kostnads- overslag	Søknads- Beløp
1	Parken Ungdomsklubb	Stand Up show på Parken	18.000	13.000
2	Framsteg Ungdomslag	Diskotek / barneteater		
3	Torpa Ski	Friskluftsmasker	15.000	
4	NMK Fluberg, MC-gruppa	Motorcross	25.000	
5	Nordsinni Sportsklubb	Norway Cup / Landskamp	148.690	37.500
6	Torpa Skolekorps	Øvings-/seminar-helg	20.000	20.000
7	Nordsinni UL	Robin Hood, teaterforest.	18.000	
8	Teaterverksted 2009	Teaterverksted på Parken	3.500	3.500
	Sum		248.190	74.000

Vurdering:

Ungdomsrådet kan fritt fordele/disponere tilgjengelige midler. Et alternativ til å fordele midlene mellom de tiltakene det er søkt tilskudd til, er å avsette en sum til en ny søknadsrunde høsten 2009. Ungdomsrådet kan også avsette midler til egne prosjekter, tiltak eller arrangementer.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen legger saken fram for Ungdomsrådet uten forslag til vedtak:

NORDRE LAND KOMMUNE, den 6. mai 2009.

Aage Sandlie
kommunalsjef

NORDRE LAND KOMMUNE

SAK NR.: 14/09

Utvalg: Nordre Land Ungdomsråd

Lnr.: 3100/09

Arkivsaksnr.: 09/925

Arkivnøkkel.: 140

Møtedato: 12.05.2009

Saksbeh.: Svein Ladehaug

Styre/råd/utvalg:

Nordre Land Ungdomsråd

Møtedato:

12.05.2009

Sak nr.:

14/09

Saksbehandler: SVL

Utskrift til:

- De valgte representantene.
- Administrasjonen for oppfølging.

KOMMUNEPLAN - VALG AV REPRESENTANTER TIL REFERANSEGRUPPA

Sammendrag:

Rådmannen foreslår at Ungdomsrådet velger to representanter til å sitte i referansegruppa for rulleringen av kommuneplanen.

Vedlegg:

Ingen.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen.

Saksopplysninger:

Kommuneplanen, som er kommunens viktigste styringsdokument, skal rulleres. For å sikre allsidig medvirkning i prosessen er det bl.a. opprettet en referansegruppe.

Vurdering:

Rådmannen ser det som viktig at referansegruppa er bredt sammensatt, og at alle aldersgrupper er representert. Rådmannen foreslår derfor at ungdomsrådet velger to representanter til å sitte i kommuneplanens referansegruppe.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen legger saken frem for ungdomsrådet uten forslag til vedtak:

NORDRE LAND KOMMUNE, den 8. mai 2009.

Aage Sandlie
Kommunalsjef

Svein Ladehaug

NORDRE LAND KOMMUNE

SAK NR.: 15/09

Utvalg: Nordre Land Ungdomsråd

Lnr.: 3102/09

Arkivsaksnr.: 08/834

Arkivnøkkel.: 010

Møtedato: 12.05.2009

Saksbeh.: K. Thøring Stensvold

Styre/råd/utvalg:

Nordre Land Ungdomsråd

Møtedato:

12.05.2009

Sak nr.:

15/09

Saksbehandler: KTS

Utskrift til:

- Kommunal- og regionaldepartementet
- Administrasjonen for oppfølging

STEMMERETT FOR 16- ÅRINGER - UTTALELSE FRA UNGDOMSRÅDET

Sammendrag:

Rådmannen er enig med Barneombudet i at det er viktig å få ungdommen med i demokratiske prosessene, og foreslår at Nordre Land ungdomsråd går inn for at Nordre land kommune søker om å være med på en forsøksordning med stemmerett for 16-åringer ved lokal- og regionalvalget i 2011.

Vedlegg:

Ingen.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Brev fra Barneombudet, datert 13.03.08, vedr. Stemmerett for 16-åringer.
- "Hva er vitsen?" Hefte utgitt av Barneombudet.
- Særutskrift av kommunestyresak 50/08 – Stemmerett for 16-åringer.

Saksopplysninger:

Barneombudet oppfordrer kommunene til å søke om å få være med på en forsøksordning med stemmerett for 16-åringene ved lokal- og regionalvalget i 2011. I.flg. Barenombudetes brev har kommunalministeren uttrykt seg positivt til et slikt forsøk.

Fra heftet **Hva er vitsen?** har rådmannen tatt med noen momenter som han mener har betydning for vurdering av saken:

- *16- og – 17-åringene er i stand til å ta rasjonelle valg, og er engasjerte i saker som er viktig for dem. De er modne nok.*
  - Det er politikernes budskap som må forandres og ikke de unges engasjement.

- Da stortinget i 1978 senket stemmerettsalderen til 18 år, sto det følgende i komitèinstillingen: ”Innsikt i samfunnsspørsmål og politisk interesse blant ungdom har økt, utdanningssystemet er sterkt utbygget, ...”
Siden 1978 har vi fått et enda bedre utdanningssystem, barn begynner tidligere på skolen, og unge har mer kunnskap om samfunnet enn tidligere.
- *Demokrati skal læres i skolen. Stemmerett for 16-åringene stiller krav til skolen som kunnskapsinstitusjon.*
  - Stemmeretten hviler på det demokratiske prinsippet om at de som berøres av politiske vedtak har rett til å påvirke beslutningene.
  - Å oppnå stemmerett ved avslutning av ti års skolegang er kanskje også et passende overgangsrituale?
  - Mye tyder på at en senking av stemmerettalderen vil bidra til økt valgdeltakelse og en demokratisk nyrekruttering blant ungdom.
  - Storbritannia vurderer stemmerett for 16-åringene.
- *Stemmerett for 16-åringene er god distriktspolitikk. Unge er eksperter på lokale forhold.*
  - 18 – 20 åringene har ofte flyttet til en ny kommune første gangen de skal avgi stemme.
  - 16- og 17-åringene derimot vet veldig godt om manglene i tilbudet for dem og de vet hvilke tilbud som passer for dem, og hvordan de bør gjennomføres.
  - Gode lokalsamfunn er avhengig av å trekke ungdom inn i beslutningsprosesser.
- *Østerrike har innført 16-års stemmerett og fem tyske delstater har gjort det samme.*
  - Erfaringene fra Tyskland viser at valgdeltakelsen for 16- og 17-åringene er høyere enn for den tradisjonelle gruppen førstegangselgere.
  - Disse valgene viste også at de politiske partiene aktivt gikk inn for å legge om valgkampestrategiene sine for å nå fram til de yngste velgerne.
- *Ved å gi stemmerett til 16-åringene tvinger vi samfunnet til å lage et bedre tilbud til unge.*
  - Hvis vi ikke tar denne aldersgruppen seriøst, kan det få store konsekvenser. Negative subkulturer har oppstått av feilslåtte tilbud til unge tidligere. Det er på tide å lære av det.
  - Unge er en del av løsningen, ikke problemet. Deres kompetanse er viktig, men en lite brukt del av vårt samfunn.
- *Snart er det nesten dobbelt så mange eldre i Norge som unge. Dette vil påvirke politikken – og hverdagen.*
  - Innbyggerne i Norge og i resten av den vestlige verden blir stadig eldre. Unge får derfor et større ansvar for vårt velferdssamfunn.
  - Unge må altså ta mer ansvar, men er i dag kanskje den gruppen som tar minst del i den politiske prosessen. Det haste altså å innlemme flere unge i politiske beslutningsprosesser, før en stor, og ganske sikkert mektig, gruppe eldre sitter med en stor del av stemmene.
  - Det å få tidlig erfaring i valgprosessen kan vise seg å være avgjørende for den demokratiske balansen. Det er viktig å gi en stemme også til de under 18.

Vurdering:

Rådmannen er enig med Barneombudet i at det er viktig å få ungdommen men i demokratiske prosessene. Rådmannen viser til Barneombudets argumentasjoner og vil anbefale at Nordre Land kommune søker om å være med på en forsøksordning med stemmerett for 16-åringer ved lokal- og regionalvalget i 2011.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde Ungdomsrådet til å fatte slikt vedtak:

Nordre Land Ungdomsråd stiller seg positivt til forslaget om at Nordre Land kommune gjennomfører en forsøksordning med stemmerett for 16- åringer ved lokal- og regionalvalget i 2011.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 7. mai 2009.

Aage Sandlie
Kommunalsjef

Svein Ladehaug

NORDRE LAND KOMMUNE

SAK NR.: 16/09

Utvalg: Nordre Land Ungdomsråd

Lnr.: 3103/09

Arkivsaksnr.: 09/926

Arkivnøkkel.: 033

Møtedato: 12.05.2009

Saksbeh.: Svein Ladehaug

Styre/råd/utvalg: Nordre Land Ungdomsråd	Møtedato: 12.05.2009	Sak nr.: 16/09
--	--------------------------------	--------------------------

---

Saksbehandler: SVL

Utskrift til:

TEMA TIL DISKUSJON

- Tiltak for ungdom over 16 år
- Ungdomsrådets sammensetning

Tiltak for ungdom over 16 år

Etter samtaler med klubbleder tror vi det er mest lønnsomt og starte opp dette prosjektet etter skoleferien. Dette fordi at det i vår og sommerhalvåret, blir litt vanskeligere og treffe den litt "eldre ungdommen". Så for å få flest mulig til og komme på disse klubbkveldene, ønsker vi og avtale med Parken når det er mest hensiktsmessig og starte opp prosjektet.

Arbeidsutvalget har kommet opp med noen forslag til hva man kan gjøre på disse kveldene, her er noen av punktene.

- Minikonsserter, men lokale band.
- Forestillinger med komikere, som Gustav Nilsen.
- Grillkveld, med musikk, volleyball osv.
- Filmkveld.
- Utflukter: eks bowling, bading, harry-tur, shoppingturer.
- Fotballkveld, kamp på storskjerm. Generelt tv-kvelder når det er noe "bra" på tv.
- Graffitikurs.
- Pokerkveld.
- Motordag på Vinjarmoen.

Vi har også kommet fram til at det kanskje er mest aktuelt og ha sånne arrangementer på lørdager, men er også åpne for og ha det i uken.

Antall medlemmer i UR

- På sikt burde vi vurdere å forminske antall medlemmer i UR, det er for mange slik det er i dag. Så ved neste valg burde vi gå ned fra 17 til 10-12. Dette for å spare penger, og gjøre det mer forsvarlig og kalle inn til møte for få saker.
- UR burde da bestå av 10 (12) representanter som velges fra Torpa Ungdomsskole 2, Dokka ungdomsskole 2, Dokka videregående skole 2, Parken ungdomsklubb 2 (3), og lag og foreninger i Nordre land kommune 2 (3)
En vararepresentant velges fra hver skole, ungdomsklubben og lag/foreninger.

Arbeidsutvalget
v/Magnus

NORDRE LAND KOMMUNE, den 8.mai 2009

Aage Sandlie
kommunalsjef

Svein Ladehaug